N°. 77.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 23 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *BREDA*, maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat het primitief kohier wegens het *Patentregt*, over de loopende dienst 185²/₃, hetwelk den 10. dezer door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie is executoir verklaard; — op Heden is afgekondigd en aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier ter invordering is overgegeven.

Breda, den 22. September 1852.

C. PELS RIJCKEN, L. B.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Burgemeester der Gemeente 's Prinsenhage dd. 21 dezer, N°. $\frac{181}{13}$, houdende kennisgeving, dat aldaar een hond heeft rondgeloopen, welke alle kenteekenen van dolheid had, doch gedood is.

Gelet op art. 179, litt. *h* der Gemeente-wet.

Verbieden het losloopen der honden, gedurende den tijd van *veertien dagen*; met waarschuwing dat de losloopende honden zullen worden opgévangen, behoudens de strafbepaling tegen de overtreders.

Wordende de Commissaris van Policie gelast, om voor de uitvoering dezes te zorgen, en daarop door zijne agenten te doen toezien.

Breda, den 22. September 1852.

C. PELS RIJCKEN, L. B
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten September.

De Prins Voorzitter is op zijne voortgezette reis, Zaturdag te St.-Etienne aangekomen en daar, even als te Bourges, Nevers, Moulins en Roanne, met de uitbundigste geestdrift ontvangen. Niet minder dan 5000 mijnwerkers zijn hem te gemoet getrokken, met vaandels en banieren; een' zegeboog van steenkolen, waarop met groote letteren *leve de Keizer* te lezen stond, hadden zij voor hem opgerigt; en dezelfde grove stemmen die in 1848 het *leve de socialistische republiek* uitschreeuwden, maakten nu een eenparig koor tot herkrijging van het keizerrijk. De ontvangst in de stad was van denzelfden stempel. De Prins heeft zich onverwijld naar het stadhuis begeven, waar hem een maaltijd werd aangeboden. Des avonds was de stad luisterrijk verlicht. In de officiele berigten wordt gezegd: «Een enkele kreet werd door honderd duizend stemmen aangeheven: 't was die van *leve de Keizer!*"

Zondag morgen, na de mis te hebben bijgewoond, is de Prins naar Lyon vertrokken, waar hij ten half drie ure is aangekomen; ook dáár werd hij op dezelfde geestdriftvolle wijs ontvangen; ook te Lyon, in de tweede stad van Frankrijk, werd algemeen, even als overal elders, de kreet van *leve de Keizer* vernomen. Aan het gebouw der prefectuur afgestapt, heeft hij daar de autoriteiten ontvangen, en vervolgens een wedstrijd der roei- en zeilvereeniging bijgewoond, waarheen wel 200,000 menschen waren toegestroomd. Des avonds was te Lyon bal, illuminatie, vuurwerk, enz. — Maandag zou de Prins-President het leger van Lyon in oogenschouw nemen, daarna zou een standbeeld van keizer *Napoleon* op het Plein Louis-Napoleon worden onthloot.

De manifestatiën van het volk gaan alles te boven wat men er van verwachtte, en indien zulks zoo voortgaat, zal het keizerschap welligt nog voor het einde der reis moeten uitgeroepen worden. In afwachting daarvan behelst de *Constitutionnel* reeds een artikel, waarin hij al het heil schetst dat Frankrijk van die gewenschte herstelling te verwachten heeft.

Te Lyon is de graaf *Marmora* als buitengewoon gezant van den koning van Sardinie en de heer *Pallocapa*, minister van openbare werken te Turijn, den Prins-President komen begroeten.

— De barakken die ten gevolge van den opstand van Junij 1848 op eenige pleinen en kaden te Parijs opgeslagen zijn en nog tot huisvesting van een gedeelte des garnizoens gebezigd worden, zullen worden weggeruimd. Zij zijn, zegt de *Moniteur*, voor de gezondheid der militairen, alsmede voor de luchtigheid en sierlijkheid der hoofdstad nadeelig, en houden het aandenken aan jammerlijke gebeurtenissen levendig, terwijl zij thans bij de heerschende orde niet meer noodig zijn, en zonder vermindering der in de hoofdstad aanwezige krijgsmagt kunnen worden vervangen door de thans voltooide, ruime en gezonde kazernen in de forten van Parijs.

— In de laatste dagen waren te Parijs alle militaire wachtposten dubbel bezet. Dit is, naar gemeld wordt, louter een voorzorgsmaatregel, die gedurende de geheele afwezendheid van den President zal worden in acht genomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. Gecons. 78,05; 4½ pCt. 104; Rom. L. 99.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten September.

De *Moniteur* behelst drie Koninklijke besluiten, van den 17den gedagteekend. Bij het eerste wordt het ontslag van den heer *Frère-Orban*, als minister van financiën, aangenomen; bij het tweede de minister van Staat, de heer *Charles Liedts*, gouverneur van Brabant, voorloopig met gemeld departement belast; en eindelijk bij het derde worden de wetgevende kamers tegen den 27sten dezer bijeengeroepen.

In het niet officieel gedeelte zegt het regeringsblad: dat, den eigen dag toen de leden van het kabinet hun ontslag indienden, naar Parijs instructiën werden gezonden, om de onderhandelingen te schorsen en voorloopig de verlenging van het traktaat van 1845 te vragen; dat de Fransche regering daarin zwarigheid maakte; dat bij de hervatting der onderhandelingen, zich een verschil tusschen den minister van financiën en zijne ambtgenooten openbaarde, en dat eerstgenoemde, toen vreemd aan de onderhandelingen gebleven zijnde, vermeend heeft, zijn ontslag te moeten indienen. — De Koning heeft geweigerd, het ontslag der overige ministers aan te nemen. — De *Moniteur* eindigt met te zeggen, dat bij de kamers algeheele mededeeling zal worden gedaan, zoo van de beweegredenen van het ontslag, als nopens het geheel van den toestand.

Terwijl sommigen het verlies van een der uitstekendste leden van het kabinet als het voorspel van zijne aanstaande slooping voorstellen, leest men in de ministeriële *Indépendance* een betoog, dat de liberale staatkunde in Belgie, ook na de aftreding van den heer *Frère Orban*, als vroeger zal blijven heerschen.

De zitting der wetgevende kamers zal aanstaanden Maandag niet door den Koning in persoon geopend worden. — Naar men verzekert zal de minister van binnenlandsche zaken onmiddellijk de mededeeling doen van den staat der onderhandelingen met Frankrijk. Intusschen heeft men hier, door den Parijschen *Moniteur*, kennis bekomen dat Frankrijk den invoer der Belgische steenkolen en van het Belgisch ijzer met een verhoogd regt heeft bezwaard.

l'Indépendance geeft de verzekering dat de nog overige leden van het tegenwoordig kabinet van de herkiezing des heeren *Verhaegen*, als president der kamer volksvertegenwoordigers, eene kabinets-kwestie maken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten September.

In de ll. Vrijdag gehouden avondzitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen voortgezet en geëindigd, waarna dat voorstel van wet aan eene hoofdelijke stemming onderworpen, en daarbij met 28 tegen 5 stemmen is afgestemd. *Vóór* hebben gestemd de heeren: *Bowman*, *van Rhemen van Rhemenshuizen*, *van Rijckevorsel*, *de Sitter* en *Insinger*.

— In de vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal ll. Zaturdag, is de Vergadering der Staten-Generaal van 1851—1852, namens Zijne Majesteit den Koning, door den heer Minister van Binnenlandsche Zaken met de navolgende rede gesloten:

«MIJNE HEEREN!

«De Staten-Generaal hebben op nieuw, met de Regering, ondervonden, dat de reeks der jaren, waarin van den ijver der Wetgevende Magt buitengemeen veel wordt gevergd, nog niet is gesloten.

Terugziende op sommige teekenen van den algemeenen toestand bij den aanvang uwer werkzaamheden, mogen wij het als een bijzonderen zegen dankbaar erkennen, dat wij ons, in volkomen vrijheid en rust aan de wetgeving tot bevordering van de zaak des Vaderlands ongestoord konden wijden.

Behalve de begrooting van uitgaven en de vaststelling der middelen, hebben menige andere zeer gewigtige onderwerpen u onvermoeid bezig gehouden. Ik noem slechts de verbetering van ons belastingstelsel, de inrigting der regterlijke magt, het Indisch muntwezen, de jagt en visscherij,

de regeling onzer betrekkingen van handel en scheepvaart naar onderscheidene zijden, de vermenigvuldiging onzer middelen van gemeenschap binnenlands en met andere landen.

Zoo niet alle aangelegenheden, aan uwe beraadslaging onderworpen, op een vasten voet zijn gebragt, de vruchten van uw onderzoek en van het overleg met de Regering mogen niet worden voorbijgezien. De arbeid daaraan besteed, het licht daaruit te ontleenen, zijn voorbereiding voor het vervolg.

Indien men hetgeen werd verrigt niet enkel afmeet naar hetgeen men wenschelijk zou keuren, of vroeger in het verschiet, zonder den afstand te kennen, mogelijk achtte, maar met de wezenlijke voorwaarden en eischen der groote taak vergelijkt, men zal dan eene gestadigheid van voortgang opmerken, die het vertrouwen schenkt, dat een volgend jaar het vorige zal aanvullen.

De Koning heeft mij opgedragen, u Zijnen dank te betuigen voor uwe ijverige behartiging van de belangen des Rijks

Namens den Koning sluit ik deze vergadering der Staten-Generaal."

— Laatstleden Maandag heeft Z. M. de Koning, op de bij het programma bepaalde plegtige wijze, de zitting der Staten-Generaal, met de volgende rede geopend:

« MIJNE HEEREN!

« Bij de opening van deze vergadering der Staten-Generaal, zie Ik Mij tot Mijn groot genoegen wederom in staat, op den voorspoedigen toestand des Vaderlands te wijzen.

« Nederland is met de andere Mogendheden voortdurend in goede verstandhouding.

« Bij herhaling ontvang Ik van vreemde regeringen blijken van vriendschap en achting.

« Door verdragen van verschillenden aard heb Ik de volkenregtelijke betrekkingen tusschen dit Rijk en andere landen mogen bevestigen en uitbreiden.

« Het is Mij aangenaam, omtrent de Zee- en Landmagt steeds eene gunstige getuigenis te kunnen afleggen.

« In de Overzeesche bezittingen van het Rijk heerschen rust en vrede.

« In het Palembangsche, op het eiland Sumatra, zijn de onlusten gedempt.

« De goede vooruitzigten omtrent den oogst in de Koloniën hebben zich verwezenlijkt.

« De afloop der in dit jaar gehouden veilingen is bijzonder gunstig geweest.

« Door eene bevriende Mogendheid aangezocht, heb Ik op het voetspoor van hetgeen reeds in 1844 geschiedde, Mijne goede diensten toegezegd tot bevordering eener poging, om in het stelsel van uitsluiting, tot nu toe door het Japansche Rijk vastgehouden, wijziging te verkrijgen.

« De uitvoering der Provinciale- en Gemeentewet is aanmerkelijk gevorderd. Ik heb Mij over het algemeen over eene doeltreffende medewerking der Provinciale Staten en Gemeentebesturen te verblijden.

« Onze waterkeeringen zijn van rampen verschoond gebleven, hetgeen heeft vergund, de werken tot verbetering, inzonderheid ook der hoofdrivieren, met des te meer kracht en gevolg voort te zetten.

« Met groote belangstelling zie Ik den ondernemings-ijver der ingezetenen in landbouw, fabrijkvlijt en handel, gelijk tot vermenigvuldiging der middelen van vervoer, zich meer en meer ontwikkelen.

« De maatregelen Mijner regering strekken om die ontwikkeling aan te moedigen en te ondersteunen.

« De werken tot verbinding van ons Rijk met naburige landen, door spoorwegen en telegrafische gemeenschap zijn voorbereid of aangelegd.

« Scheepvaart en scheepsbouw gingen ook dit jaar vooruit.

« De staat der geldmiddelen geeft ruime stof tot tevredenheid. De uitkomst van de dienst des vorigen jaars was voldoende. Die van tegenwoordig dienstjaar laat zich gunstig aanzien. Ik hoop, dat de algemeene omstandigheden Mij zullen toelaten, nog in deze zitting eene gewigtige voordragt, betreffende 's Rijks schuld, aan Uwe beraadslagingen te onderwerpen.

« De aan U in de vorige vergadering van Mijnentwege ingediende en niet afgedane ontwerpen van Wet zullen U op nieuw, met andere, worden voorgelegd.

« Mogen onze gezamentlijke pogingen tot voltooijing der taak, die ons ook nu weder wacht, door Gods zegen worden bekroond.

« Ik verklaar deze zitting van de Staten-Generaal te zijn geopend."

Na het houden van deze aanspraak verliet de Koning met het gewone ceremonieël de zaal, en keerde Z. M., even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoo wel uit de residentie als van elders, zamengevloeide menigte, naar Hoogstdeszelfs paleis terug.

— Bij besluit van 18 September jl., n°. 36, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de zitting van 1852—1853 te benoemen den heer mr. *J. A. Philipse*, lid dier Kamer.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag heeft de heer mr. *J. A. Philipse* het hem opgedragen voorzitterschap met de volgende rede aanvaard:

« MIJNE HEEREN!

« Door Zijne Majesteit den Koning daartoe benoemd, ben ik als Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal in uw midden opgetreden en heb ik onze Vergadering geopend.

Bijzonder vereerd met deze zoo belangrijke onderscheiding, en met het blijk van vertrouwen, door den Koning aan mij geschonken, besef ik niettemin het gewigt en het moeijelijke der taak, welke aan mij is opgedragen.

Ten volle, Mijne Heeren, gevoel ik hoe bezwarend het voor mij wezen zal, om slechts eenigermate te voldoen aan hetgeen van mij zal worden gevorderd. Onder biddend opzien tot God, om mij te ondersteunen in het volbrengen der pligten, aan de betrekking van Voorzitter verbonden, zal ik alles, wat in mijn vermogen is, trachten aan te wenden, om het voorzitterschap dezer Kamer, tot de uitoefening waarvan ik geroepen ben, met eere te bekleeden.

Met het oog op de Grondwet en op de bepalingen van ons Reglement van Orde, stel ik mij voor, Mijne Heeren, uwe vergaderingen met zorg te leiden en in het besturen onzer beraadslagingen den weg te volgen, dien mijne geachte voorgangers mij hebben aangewezen.

Wanneer ik het oog vestig op de zoo belangrijke wets-ontwerpen, welke reeds in de vorige zitting aan de Staten-Generaal voorgedragen, doch onafgedaan zijn gebleven, en tevens daarbij gedenk, dat deze op nieuw ook nog met andere, aan de Staten-Generaal zullen worden voorgelegd, dan wachten ons, Mijne Heeren, vele en zeer gewigtige werkzaamheden.

Mogten onze beraadslagingen, ook onder mijn voorzitterschap, met zorg en kalmte tot welzijn van Nederland worden ten einde gebragt, ik zoude mijne aan te wenden pogingen met den besten uitslag bekroond achten.

Wilt, bid ik u, Mijne Heeren, ook mij als uwen Voorzitter met welgevallen ontvangen; gelieft ook mij in de uitoefening mijner betrekking met uwen bijstand, met uwe voorlichting te ondersteunen; vereert mij met uwe welwillendheid, met uwe toegevendheid, met uw vertrouwen; opregtelijk betuig ik daarop den hoogsten prijs te zullen stellen.

Met de bede, dat het God moge behagen onze gezamentlijk aan te wenden pogingen ter bevordering der ware belangen van Koning en Vaderland te zegenen, verklaar ik het Voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden."

De Vergadering is daarop overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarna de leden zich naar hunne afdeelingen hebben begeven, om zich bezig te houden met de keuze van voorzitters en ondervoorzitters en van de leden voor de Commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede.

— De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is door den heer *Anemaet*, als oudste van jaren tijdelijk voorzitter, met de volgende aanspraak geopend:

« MIJNE HEEREN!

« Het is de vierde maal, dat door mij als oudste van jaren, met het tijdelijk voorzitterschap bekleed, uwe eerste vergadering wordt geopend.

Werden de eerste maal vragen door mij gesteld, die door eene onzekere toekomst moesten worden opgelost, en herinnerde ik u, dat onze handelingen op die toekomst eenen grooten invloed zouden uitoefenen, later veroorloofde ik mij de aansporing, om de belangen des Vaderlands zoo te behartigen, dat wij ten nutte des Lands, tot eere van hen, die ons hierheen hadden afgevaardigd, en ter bevestiging van het regerend Stamhuis zouden werkzaam zijn.

Thans, Mijne Heeren, is deze Kamer voor de helft vernieuwd, en is door het Nederlandsche Volk uitspraak gedaan over onze handelingen. En *die* uitspraak, Mijne Heeren, was bemoedigend. Zij spoort ons aan, om op den ingeslagen weg voort te gaan en niet te vertragen.

Immers, de hernieuwde keuze heeft eene eerste verkiezing schier algemeen bevestigd; en eene vrijgevige ontwikkeling onzer staatsinstellingen en volksvrijheden als wenschelijk en door de meerderheid begeerd doen kennen. Mijne heeren, twee jaren hebben belangrijke hervormingen aangebragt.

Het Nederlandsche Volk heeft veel gewonnen bij het vaststellen van kies-, provinciale- en gemeentewetten, en wat aan die hoofdwetten eene bijzondere kracht geeft, is, dat zij in het midden der Volksvertegenwoordiging een gunstig onthaal vonden en schier met eenparigheid van stemmen werden bekrachtigd.

Gaan wij voort, Mijne Heeren, in gelijken geest te handelen, en vergunt mij, bij den welkomstgroet, dien ik u allen toebreng, de aansporing te voegen tot onvermoeiden arbeid, en de bede, dat onze werkzaamheden mogen gezegend blijven, ten nutte van den Koning, van het Nederlandsche Volk en van het Vaderland.

Met een beroep op uwe goedgunstige medewerking, verklaar ik deze vergadering geopend."

Daarna zijn twee commissien benoemd tot onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw verkozen leden: voor de geloofsbrieven der leden uit de districten Zuidhorn, Appingadam, Assen, Leeuwarden, Sneek, Dokkum, Zwolle, Almelo, Zutphen, Arnhem, Nijmegen, Tiel, Amersfoort, Utrecht, Hoorn, Alkmaar en Haarlem eene commissie, bestaande uit de heeren: *Heemskerk*, *Luijben* en *Meeussen*; en voor die der leden uit de overige districten, eene commissie bestaande uit de heeren: *de Man*; *Dullert* en *de Moraaz*.

De beide commissien zullen heden hare verslagen uitbrengen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 15den dezer n°. 62, goedgevonden te benoemen: bij den provincialen staf: tot majoor, adjudant in het provinciaal kommandement van Noordbraband de kapitein der 1ste klasse A. Pronk, van het 5de regiment infanterie;

tot luitenant-kolonel, adjudant in het provinciaal kommandement van Noordholland, den majoor J. E. A. baron van Voorst tot Voorst, van den generalen staf;

tot majoor, adjudant in het provinciaal kommandement van Groningen en Drenthe, den kapitein der 1ste klasse W. G. F. van Vugt, van het 8ste regiment infanterie;

tot majoor, provinciaal adjudant in het Limburgsche, den kapitein der 1ste klasse S. J. Cochius, van het koloniaal werfdepôt.

Bij het wapen der infanterie: bij den staf van het wapen, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse C. H. Happé, van dien staf, toegevoegd aan den waarnemenden inspecteur der infanterie;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants J. C. P. Hamminck Schepel en A. C. T. Eijmael, van dien staf, werkzaam bij het Departement van Oorlog.

Bij het regement grenadiers en jagers: tot kolonel en kommandant van het regiment, den luitenant-kolonel M. baron van Geen, van het korps;

tot luitenant-kolonel den majoor J. C. Anemaet, mede van het korps;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants F. H. Sleurs en J. A. G. T. Wildeman, beiden van het regiment;

bij het 1ste regiment, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), de 2den luitenant G. T. W. Vijgh, van het regiment grenadiers en jagers;

bij het 2de regiment, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant K. W. C. Reichmann, van het 1ste regiment van het wapen;

bij het 3de regiment, tot kolonel en kommandant van het regiment den luitenant-kolonel L. H. W. baron van Aylva Rengers, van het 7de regiment van het wapen;

tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), de 2de luitenants, H. J. baron Taets van Amerongen, van het regiment grenadiers en jagers, en J. H. Wichers, van het korps;

bij het 4de regiment, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), de 1ste luitenants H. G. Granpré Molière, van het 6de regiment van het wapen; en J. Tissot van Patot van het 3de regiment infanterie;

tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), de 2de luitenants W. A. F. G. de Hartitzsch, van het regiment grenadiers en jagers; en L. C. de Fremery, van het korps;

bij het 5de regiment, tot majoor, den kapitein der 1ste kl. W. J. Knoop, werkzaam aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt;

bij het 6de regiment, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant jhr. P. F. O. Sickinghe, van het regiment grenadiers en jagers;

bij het 7de regiment, tot luitenant-kolonel, den majoor J. G. Egter van Wissekerke, van het 8ste regiment van het wapen;

tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) de 2de luitenants J. P. H. C. Veeren, van het korps, en A. S. F. Kluppell, van het koloniaal werfdepôt;

bij het 8ste regiment tot majoor, den kapitein der 1ste kl. L. J. Ledel, van het regiment grenadiers en jagers;

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants C. Ringeling en J. L. E. Juta, van het 3de regiment van het wapen en A. G. F. Beekman en J. Huijgens, beiden adjudant respectivelijk bij het 5de en 7de regiment infanterie;

tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) den 2den luitenant K. J. N. Weyland van het korps;

en te verplaatsen bij het regiment grenadiers en jagers, in zijnen rang, den majoor J. J. Verschoor, van het 5de regiment infanterie.

— Bij Z. M. besluit van den 15 dezer, zijn de navolgende hoofd- en verdere officieren op pensioen gesteld: W. de Petit, majoor bij den generalen staf, *f* 1300; Jhr. H. J. E. van Bevervoorde, luitenant-kolonel, adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-brabant, *f* 1500; P. R. van der Beek, luitenant-kolonel, provinciale adjudant in Limburg, *f* 1500; [illegible] mandement van Groningen en Drenthe, *f* 1300; C. M. Douglas, majoor-adjudant in het provinciaal kommandement van Noordholland, *f* 1300; P. A. Thuyn de Ligny, kapitein 8ste reg. inf., *f* 1080; J. H. baron van Boecop, kapit. reg. grenadiers en jagers, *f* 1080; H. van Goudoever, kapit. 8ste reg. inf., *f* 1080; H. G. Tuck, kapit. 4de reg. inf., *f* 1065, en T. Melmer, kapit. 7de reg. inf., *f* 1020.

— Bij besluit van den 9den is bepaald, dat de inspecteur en kommandant van het korps mariniers, met den 1sten Januarij, in stede van te 's Gravenhage, te Amsterdam zijne standplaats zal hebben.

— Uit Luxemburg wordt geschreven, dat Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden aldaar tegen den 30 dezer verwacht wordt; om tegenwoordig te zijn bij de uitdeeling der medailles voor de tentoonstelling der nijverheid. Z. K. H. zou zich reeds eerder naar Luxemburg begeven hebben, doch was daarin verhinderd door de opening der Kamers alhier.

Laatstleden Zaturdag is de Oost-Indische landmail met brieven en tijdingen uit Java tot 24 Julij aangekomen.

Z. Exc. de Gouverneur-Generaal had bij een besluit van den 2den te voren nadere bepalingen omtrent de reizen van den Gouverneur-Generaal en andere ambtenaren of officieren van aanzien vastgesteld.

— Voldoende aan den last van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal, heeft de generaal-majoor titulair, waarn. kommandant van het Indische leger, de heer *G. Bakker*, onder dagteekening Batavia den 22 Junij 1852, de volgende dagorder ter kennis van leger gebragt:

» De Gouverneur-Generaal betuigt aan den luitenant-kolonel *de Brauw* en aan allen, die onder diens bevelen deel namen aan de jongste krijgsverrigtingen in het Palembangsche, zijne tevredenheid over de moedige volvoering hunner moeijelijke pligten. De Gouverneur-Generaal zal het geen van zijne zijde noodig is bijdragen, opdat dit nieuwe blijk der trouw, waarmede het Indische leger aan zijne hooge roeping beantwoordt, ten spoedigste ter kennis van den Koning gebragt worde, en hoopt weldra, door ontvangst van uitgewerkte verslagen omtrent de verrigte krijgsbedrijven, in staat gesteld te zullen zijn, om dezulken, wien het geluk te beurt viel zich door uitstekende daden te onderscheiden, tot eene Koninklijke belooning voor te dragen."

— Volgens berigten van Palembang, loopende tot den 29 Junij, heeft het hoofd *Dragam*, na den terugtogt van het detachement, dat op de Moesie kruiste, zich onverwachts met ongeveer 300 volgelingen, van de doessoen Biengien meester gemaakt, en getracht, daardoor de gemeenschap tusschen de hoofdplaats en de binnenposten Moeara Klingie en Tebing Tingie te stremmen. Onverwijld is een detachement van 115 man, onder bevel van den 1sten luit. *Prager*, van de hoofdplaats derwaarts gezonden. De oorzaak dezer nieuwe vijandelijkheden van *Dragam* moest gezocht worden in zijne begeerte, om op de bevolking wraak te nemen over de door haar aan de Nederl. expeditie bewezen hulp, en aan het gebrek aan levensmiddelen, hetwelk hij, ten gevolge van de verwoesting van zijn land, lijdt.

Volgens latere berigten, was de 1ste luit. *Prager* den 2 Julij te Moeara Semangoes aangekomen, en in den vroegen morgen van den 2 de rivier opgeroeid naar Biengien. Op een half uur afstands beneden die plaats, ontscheepte die officier 75 man van zijn detachement, met den handmortier, en liet het andere gedeelte, *p. m.* 35 man, op de Praauwen, onder den 2den luit. *K. van der Heyden*, met last om op te roeijen en de misschien langs de rivier vlugtende vijanden het afkomen te beletten. Na een klein uur gemarcheerd en de waarschuwing ontvangen te hebben, dat men nabij de vijandelijke positie was, marcheerde men langzaam door en stootte onverwacht op eene verhakking, voor welk een diepe gracht liep. Uit die verhakking begon onmiddellijk een hevig vuur, waarbij de 1ste luit. *J. G. van Imbyze van Batemburg* door vier kogels werd gewond, terwijl twee man sneuvelden en nog vier gekwetst werden. Dit vuur werd hevig doch vruchteloos beantwoord, zoodat de luit. *Prager* besloot, verder links te trekken, om uit het bosch op een open terrein te komen; daar was de gracht minder diep, en de verhakking werd stormenderhand genomen. Nu stond men voor de bentings, welke vóór de doesson Biengien waren opgerigt. Twee worpen met den handmortier deden een goed effect, en ook de bentings werden met storm genomen. De vijand vlugtte door Biengien, in de rigting van Mambang. Het gevecht had twee uren geduurd. Aan onze zijde werden 4 dooden en 14 gekwetsen geteld, terwijl nog een volgeling van het divisie-hoofd *Mohamed Akiep* is gesneuveld en een gewond. De vijand had 7 dooden op het slagveld gelaten, onder welke twee vrouwen en de broeder van *Dragam*, *Aboe Bachier* genaamd, en men zag nog een groot aantal gewond of gedood weggedragen. Ook waren eene lilla en eenige geweren in onze handen gevallen. Na het nemen der bentings, zag men aan de overzijde der rivier een detachement troepen, sterk 70 man, hetwelk onder den 1sten luit. *Collard*, van Tebing Tingie was afgekomen.

« De vijand (wordt in het berigt gezegd) heeft met eene hardnekkigheid gevochten, zoo als hij die nog nimmer had getoond. De braafheid, waarmede het detachement heeft gestreden, alsmede het moedig beleid van den 1sten luit. *Prager* en de bovengenoemde officieren, die hem vergezelden, verdienen eene bijzondere vermelding. De hardnekkigheid des vijands, niet meer dan 200 man sterk, met 70 geweren, moet vooral uit zijnen wanhopigen toestand zijn voortgekomen. Hulp had hij (zeker tegen zijne verwachting) van de omliggende bevolking niet verkregen. Van Biengien verjaagd wordende, verloor hij zijn laatste toevlugtsoord, waar hij nog levensmiddelen had. Eene vervolging, *à outrance* is bevolen, doch vergiffenis toegezegd aan hen, die zich willen onderwerpen."

« Uit de overige berigten blijkt voorts, dat hier en daar de zaken in het Palambangsche nog niet *geheel* gunstig staan. Doch de overste *de Brauw* heeft daarin geen reden gezien, om niet met het terugzenden der troepen voort te gaan; althans wat betreft ruim 150 man, naar Batavia overgevoerd met dezelfde gelegenheid als de bedoelde tijdingen."

— Bij het gouvernement was berigt ontvangen van het overlijden, op den 24sten Mei jl., van Mr. *D. W. J. C.* baron *van Lynden*, resident van Timor. De staat verliest in hem een kundig, regtschapen dienaar.

Door de Tweede Afdeeling der Maatschappij van Landbouw, Tuinbouw en Veeteelt in het arrondissement Breda, (gemeenten Ginneken en Chaam) werd op den 20sten dezer een Ploegwedstrijd gehouden. Het bestuur der 1ste en 2de Afdeeling van gemelde Maatschappij, eene commissie uit het hoofdbestuur, het Plaatselijk Bestuur van Ginneken, de [illegible] drietal handboogschutterijen en de landbouwers aan den ploegwedstrijd deelnemende, begaven zich daartoe vergezeld van het Harmonie Gezelschap *Cecilia* van Ginneken, en begeleid door eene eerewacht te paard en de handboogschutters, in plegtstatigen optogt ter plaatse van den strijd, terwijl de stoet werd opgeluisterd door een met vier paarden bespannen Eerewagen, waarop de zinnebeelden van den Landbouw en der vier Jaargetijden waren voorgesteld. — Na den strijd werden de overwinnaars bekroond. De eerste prijs, bestaande in een zilveren horologie met ketting, werd toegekend aan *J. Nuijten*, arbeider bij *J. Wagemakers* te Ginneken; en de tweede, een zilveren ketting, aan *J. Graumans* te Ginneken. — Een menigte toeschouwers was op de been; des avonds liet het Harmonie-Gezelschap zich hooren, en liep overigens de dag in de grootste orde en tot ieders genoegen af.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 11 Julij 1850, No. 55).

AUGUSTUS 1852.

	Barometer.		Thermometer.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	76274	76124	21,1°C.	22,2°C.
2	5931	5638	19,4	28,3
3	5119	4656	22,2	28,3
4	4554	4701	17,7	18,1
5	5133	5036	17,8	24,7
6	5099	4902	23,3	23,5
7	4843	4808	16,6	22,2
8	4982	5096	18,8	22,7
9	5158	5119	17,7	22,2
10	5222	5289	17,2	21,6
11	5257	4960	17,7	20,2
12	4682	4733	14,5	17,7
13	5019	5247	15,0	19,4
14	5672	5699	16,3	20,5
15				
16	6252	6283	19,4	23,6
17	6250	5963	20,3	26,6
18	5700	5788	21,6	25,1
19	5986	5927	16,6	22,7
20	5750	5792	19,4	26,5
21	6160	6260	21,6	25,5
22	6489	6504	22,2	26,6
23	6564	6595	22,2	25,0
24	6550	6494	20,3	24,0
25	6196	5911	21,3	25,0
26	6199	6336	18,8	22,7
27	6546	6485	20,1	26,8
28	6506	6280	17,9	26,5
29	6444	6451	19,4	27,4
30	6326	6278	22,3	18,3
31	6412	6368	15,5	21,1
Gemid.	75776	75724	19,4	23,8

Den 6en Aug. om $5^1/_4$'s namidd. tot $5^3/_4$'s namidd. onweder
» 13en — — $11^1/_2$'s morg. tot $7^1/_2$'s av. bij tusschenpozen, onwed.
» 18en — — $5^1/_2$'s namidd. tot $7^1/_2$'s av. zwaar onweder.
» 19en — — $8^1/_2$'s av. tot 12 ur. 's nachts, bij tusschenpozen onwed.
» 30en — — $11^1/_2$'s morg. tot 2 ur. 's namiddags onweder.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 20 September.

TARWE: Poolsche prijshoudend, Roode hooger gehouden; verkocht in Entr.: 130 ℔ bonte Pools. *f* 305; in Cons.: 128 ℔ bonte Poolsche *f* 303; 121 ℔ Vriesche *f* 225; in publ. Veiling: 126 ℔ besch. bonte Poolsche *f* 286, 293; 122 ℔ dito *f* 273.

ROGGE *f* 2 à 3 hooger, met veel handel aan Cons. en binnenlandsche verzending; verkocht in Entr.: 122 ℔ Odessa *f* 182; in Cons.: 123, 125 ℔ Pruiss. *f* 205, 211; 117 ℔ Gedroogde *f* 180; 118 ℔ N. Arch. *f* 178.

GERST in een doen: 101 ℔ Nieuwe Vriesche Winter *f* 150, 152.

HAVER als voren; 77 ℔ gering Voeder *f* 92.

BOEKWEIT *f* 5 à 6 hooger: 122, 123, 125 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 206, 209, 215.

KOOLZAAD: Oostvriesch $84^1/_2$ P. vl.; Kromhorn $80^1/_2$ P. vl.; op 9 vaten [illegible]

Olie te leveren: dadelijk, in Septemb. en Octob. eerstk. $54^1/_2$ P. vl.; in April eerstk. 58 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 109 ℔ Riga *f* 240.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31; 1 Sept. eerstk. *f* 34; 1 Oct. eerstk. *f* 30$^{7}/_{8}$ à *f* 31; 1 Nov. eerstk. *f* 31$^{1}/_{2}$ à $^{5}/_{8}$; 1 Dec. eerstk. *f* 32 à $^{1}/_{8}$; 1 Mei eerstk. *f* 33$^{3}/_{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 32$^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* 31$^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 60 à 63. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8$^{1}/_{2}$ à *f* 10$^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 21. SEPTEMBER 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	9,90
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	6,35
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	6,90
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	6,10
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,17
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,26$^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,30
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16
Een dito pond Boter			»	0,74
Zand-aardappelen (Var of Mudde)	*f* 0,00		tot *f*	1,90
Het [illegible]			»	2,40
Het 1000 Rons Hout			»	1,80
De kar Spanders			»	2,85
De » Struiken			»	2,50
De 100 Mutsaard			»	3,50

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *September*) was de fondsnotering: Ned. 2$^{1}/_{2}$ pCt. 64$^{5}/_{8}$, $^{3}/_{4}$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. 77$^{11}/_{16}$; 4 pCt. 96$^{15}/_{16}$, 97; O. Ind. Leening 4 pCt. 96$^{1}/_{2}$; Belgie 2$^{1}/_{2}$ pCt. 52$^{13}/_{16}$, $^{7}/_{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. 73$^{3}/_{16}$, $^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; Rusland 5 pCt. 108$^{3}/_{4}$; dito 1828—29 107; Negot. 1831—33 97$^{1}/_{4}$; 4 pCt. 91$^{11}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; Id. bij *Stieglitz* 91$^{5}/_{16}$; Spanje 1 pCt. 23$^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$; Nieuwe 3 pCt. 50$^{7}/_{16}$, $^{1}/_{2}$; 3 pCt. Binnenl. 46$^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$, $^{3}/_{16}$; Certif. Coup. 2$^{15}/_{16}$; Uitgest. Sch. 6$^{3}/_{4}$; Portug. te Londen 5 pCt. 43$^{1}/_{8}$, $^{3}/_{16}$; dito 4 pCt. 39$^{5}/_{8}$; Oostenr. Metall. 79$^{1}/_{2}$, $^{5}/_{8}$; 2$^{1}/_{2}$ pCt. 41$^{3}/_{8}$; Nieuwe 2$^{1}/_{2}$ pCt. 40$^{9}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; Nieuwe 5 pCt. 90$^{3}/_{4}$; Polen Certif. 80$^{1}/_{8}$.

Advertentiën.

*** COMMISSARISSEN over het TEEKEN-INSTITUUT dezer Gemeente, brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat zij, onder nadere approbatie van het Gemeente-Bestuur, voornemens zijn, op *Maandag den* 27. *dezer*, des middags ten *twaalf ure*, in het Locaal der Stads-Armenschool, publiek AAN TE BESTEDEN aan den minstbiedende: 1°. De **OLIE-VERLICHTING** van het TEEKEN-INSTITUUT dezer Gemeente voor den Cursus van 18$^{52}/_{53}$, en 2°. het LEVEREN van de benoodigde **BRANDSTOFFEN** voor het TEEKEN-INSTITUUT voornoemd en voor het ALGEMEEN LAGER ONDERWIJS, alles volgens Bestek en Conditiën ter lezing in gemeld Instituut voorhanden, en nadere onderrigting te bekomen bij den Heere CUYPERS, Stads-Architect.

BREDA, den 20. September 1852.

Namens Commissarissen voorn^{d}.,
De Secretaris- Medelid van het Bestuur,
W. VERLEGH.

*** Toen in 1849 de CHOLERA zulke verschrikkelijke verwoestingen onder de Ingezetenen van Elberfeld en omstreken aanrigtte, en schrik en ontzetting over de geheele landstreek verspreidde, toen gaf de Heer **BARTHÉLEMY** zijn **ARCANUM** aan alle Lijders, die zich aan hem wendden, en ALLEN werden beter. De Heer B. mogt dit echter, volgens de in Pruissen bestaande Wetten op de Geneeskunde, niet doen, en een Proces werd tegen hem op touw gezet, doch daar de nood zoo groot was en iedereen bij hem de hulp zocht, die nergens anders te vinden was, toonde de Regering zich toegevend en besloot hem een Lokaal in het Gasthuis in te ruimen, waar hij onder haar toezigt de Zieken genas. Hier werden hem Choleralijders ter genezing overgegeven, die reeds met den dood worstelden en — ook zij herstelden door de wonderkracht van zijn Kruidenaftreksel, — *geen een* Lijder, noch in noch buiten het Hospitaal, die *zijn middel nam*, is gestorven.

Wij zouden de geheele Courant volschrijven, als wij alles wilden vertellen, wat dit eenvoudig middel voor wonderen verrigt heeft, niet alleen in gevallen van Cholera, maar van alle andere Ziekten, en wie belang in zijne gezondheid stelt, raden wij in gemoede aan, zich eene Brochure van BARTHÉLEMY in onderstaande Dépôts te koopen, en zich eene Flesch van zijn Huismiddel in voorraad te nemen, daar het in andere Landen zoo zeer gevraagd wordt, vreezen wij, dat het niet ten allen tijde geleverd zal kunnen worden.

Amsterdam, [illegible]	Helmond, A. H. Martin.
Breda, Wed. Wierex-Folla.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Boxmeer, G. Muller.

*** Bij de Boekhandelaars KEMINK EN ZOON, te *Utrecht*, is van de Pers gekomen:

LODEWIJK DE GEER VAN FINSPONG EN LEUFSTA. 3^{e} *Uitgave, in folio.* Met een Portret en eene Afbeelding van het Huis met de Hoofden te Amsterdam. *Prijs f* 5,00.

Dit werk, uit vorige uitgaven gunstig bekend, en belangrijk voor de Geschiedenis onzer vroegere Noordsche Handelsbetrekkingen, heeft in deze derde uitgave nieuwe uitbreiding erlangd.

DE ONTFERMING DES HEEREN OVER DE ELLENDE DER HEIDENEN.

OPWEKKENDE REDE uitgesproken bij de Broeder-Gemeente te Zeist den 4. Augustus 1852, door F. C. VAN DEN HAM, *Th. Doct. en Pred. te Utrecht.*

Uitgegeven ten voordeele van dat Genootschap. Prijs f 0,40.

DE ZALIGHEID VAN DEN CHRISTELIJKEN WANDEL.

AFSCHEIDSREDE, gehouden te Elspeet op de Veluwe, den 27. Junij 1852, door P. A. VAN TOORENENBERGEN, *Pred. te Waarder en Lange Ruige Weide. Prijs f* 0,15.

DRIE BRIEVEN aan Dr. L. S. P. MEYBOOM, *Pred. te Groningen*, door Dr. J. I. DOEDES, *Pred. te Rotterdam. Prijs f* 1,00.

DE LEER DER ZALIGHEID, voorgesteld ten behoeve van het onderzoek der Christelijke waarheid inzonderheid bij het onderwijs op Catechisatiën, door Dr. J. I. DOEDES. *Prijs f* 0,20.

BIJBELSCH ONDERWIJS TOT HET DOEN VAN GELOOFSBELIJDENIS IN DE HERVORMDE KERK, door J. H. BOSKEN, *Pred. te Utrecht. Prijs f* 0,15.

TIJDSCHRIFT VOOR OUDHEDEN, STATISTIEK, VAN HET BISDOM, DE PROVINCIE EN DE STAD UTRECHT. *Vierde deel. Tweede stuk.* Uitgegeven door Dr. P. J. VERMEULEN, *Archivarius der provincie Utrecht.*

Dit Tijdschrift verschijnt in 4 stukken à *f* 1,00, van de vorige deelen zijn nog Exemplaren voorhanden voor den Prijs van *f* 3,80 het deel.

Voorts hebben zij ontvangen *de nieuwe goedkoope Uitgave* van

NAPOLEON ROUSSEL'S

SCÈNES PATRIARCHALES, orné de 20 Gravures sur Acier. *f* 1,00.

SCÈNES PROPHÉTIQUES, orné de 20 Gravures sur Acier. *f* 1,00.

LES ENFANTS DE LA BIBLE. *f* 0,65.

MON VOYAGE EN ALGÉRIE. *f* 0,75.

Ook zijn bij hen de overige werken van dezen Schrijver steeds in voorraad.

In een paar dagen komt bij hen van de Pers:

BEGINSELEN EN GRONDEN DER MEETKUNDE, HANDLEIDING BIJ HOOGER ONDERWIJS, door Dr. C. H. D. BUYS BALLOT.

In het najaar zal ten hunnen huize publiek Verkocht worden: EENE FRAAIJE VERZAMELING **BOEKEN**, **PLAATWERKEN** en **PLATEN**. Bijdragen hiertoe worden ten spoedigste ingewacht.

*** Bij L. SCHIERBEEK, te *Leeuwarden*, is gedrukt en alom te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN:

VOLKSGENEESKUNDE

OF

EENVOUDIGE MIDDELEN EN RAADGEVINGEN,

[illegible]

KWALEN EN KRANKHEDEN DER MENSCHEN.

NAAR DEN TWEEDEN DRUK UIT HET HOOGDUITSCH VAN

D^{R}. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen,

Op nieuw nagezien, meer bijzonder ingerigt naar de behoeften van ons Vaderland, en vermeerderd met korte aanwijzingen der kenteekenen van de onderscheidene Ziekten, enz.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige hulpmiddelen, welke de natuur zelve tegen de menschelijke ziekten heeft daargesteld; — men vindt hier alzoo eene menigte raadgevingen, onder meer anderen:

tegen Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, [illegible], Hoest, Kramp in de Maag, [illegible], Jicht en Rheumatisme, [illegible], Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte, Kolijk, Geelzucht, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte, enz.

De *buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op *f* **1,25**.

Men leze verder de gunstige beoordeeling voorkomende in het Zondagsblad van den 7den September 1851.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.